

Brüsszel, 2018. november 23.
(OR. en)

14540/18

LIMITE

JAI 1171
COPEN 404
DROIPEN 182
GENVAL 40
CATS 87
EUROJUST 152
EJN 46
EJUSTICE 157

FELJEGYZÉS

Küldi:	az elnökség
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Előző dok. sz.:	14194/18
Tárgy:	Kölcsönös elismerés büntetőügyekben – Következtetések – A következtetések elfogadása

A CATS november 21-i ülésén a delegációk széleskörűen üdvözlötték a kölcsönös elismerésről szóló következtetéseknek az elnökség által benyújtott tervezetét (14194/18).

A több tagállam és a Bizottság által tett észrevételekre figyelemmel az elnökség átfogalmazta a következtetéseket, az ennek eredményeként született szöveg a mellékletben található. A változtatásokat **félkövér** betű és (...) jelöli.

Felkérjük a Tanácsot, hogy fogadja el a következtetéseket, és határozzon az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való közzétételükről.

(tervezet)

A Tanács következtetései

„A kölcsönös elismerés előmozdítása a kölcsönös bizalom erősítése révén”

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

emlékeztetve arra, hogy az EUMSZ 82. cikkének (1) bekezdése értelmében az Unióban a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés a bírósági ítéletek és határozatok kölcsönös elismerésének elvén alapul;

megállapítva, hogy ezen elv alkalmazása során egy adott tagállam illetékes hatósága egy másik tagállam illetékes hatóságának továbbít egy bírósági ítéletet vagy határozatot, amely aztán (az alkalmazandó szabályoknak megfelelően) a sajátjaként végrehajtja azt (...);

kijelentve, hogy a kölcsönös elismerés elve arra a kölcsönös bizalomra épül, amelyet a tagállamok számára közös értékek, azaz az emberi méltóság, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség, a jogállamiság és az emberi jogok tiszteletben tartása teremtet meg, minek következtében mindegyik hatóság bízhat abban, hogy büntető igazságszolgáltatási rendszerében a többi hatóság is egyenértékű jogvédelmi normákat alkalmaz;

hangsúlyozva, hogy a tisztességes eljáráshoz való jog, beleértve többek között a bírói függetlenségre vonatkozó követelményt is, elengedhetetlen az alapvető jogok hatékony védelméhez, mivel garantálja az uniós és a nemzetközi jogból eredő összes egyéni jog védelmét, továbbá biztosítéka a tagállamok EUSZ 2. cikkében foglalt közös értékeinek, különösen a jogállamiságnak;

megállapítva, hogy a kölcsönös bizalmat különböző – **leginkább** gyakorlati (...) vagy szakpolitikai jellegű problémák – kikezdehetik, és ezért folyamatos erőfeszítéseket kell tenni e bizalom előmozdítása és növelése érdekében;

figyelembe véve, hogy az említett problémák egyebek mellett az uniós jog eltérő végrehajtásával és alkalmazásával, a jogállamisággal és az alapvető jogok szempontjából különösen kényes kérdésekkel, például a fogvatartási körülményekkel és az előzetes letartóztatás hosszával kapcsolatosak;

emlékeztetve arra, hogy 2018. július 12–13-i nem hivatalos találkozójukon a miniszterek megvitatták azokat a közelmúltbeli fejleményeket, amelyek problémát jelentenek a kölcsönös elismerés elvének szempontjából, továbbá az Európai Unió Bíróságának (EUB) idevágó ítélezési gyakorlatára is kitértek;

emlékeztetve továbbá arra, hogy a CATS 2018. szeptember 18-i ülésén a delegációk megvitatták azt az elnökségi dokumentumot, amely a kölcsönös elismerés eszközeinek alkalmazásával kapcsolatban felmerülő problémákat és akadályokat taglalja, valamint javaslatokat tartalmaz a lehetséges intézkedésekre (11956/18);

emlékeztetve végezetül arra, hogy a Tanács (Bel- és Igazságügy) 2018. október 11-i ülésén a miniszterek beszámoltak a kölcsönös elismerés, illetve a kölcsönös bizalom erősítése érdekében alkalmazott legjobb gyakorlatokról és intézkedésekről, valamint arról, hogy milyen gyakorlati vagy jogi intézkedéseket tesznek a közelmúltbeli fejleményekre – különösen az EUB, illetve az Emberi Jogok Európai Bíróságának ítélezési gyakorlatára – reagálva (12492/18);

ELFOGADTA AZ ALÁBBI KÖVETKEZTETÉSEKET:

1. emlékezteti a **tagállamokat**, hogy a kölcsönös elismerés uniós eszközeinek, mindenekelőtt a kerethatározat vagy irányelv formáját öltő jogi eszközöknek a hatékonysága és eredményessége nagymértékben függ attól, hogy a vonatkozó nemzeti jogszabályokat az említett eszközökkel összhangban dolgozzák ki és fogadják el;

2. sürgeti a **tagállamokat**, hogy vegyék tudomásul, hogy a tisztességes eljáráshoz való jog garantálása érdekében mennyire fontos, hogy az eljárási jogokról szóló irányelveket¹ időben és megfelelő módon ültessék át;
3. a **tagállamoknak** továbbra is gondoskodniuk kell a bíróságok és a bírák függetlenségéről és pártatlanságáról, mivel ez lényeges összetevője a tisztességes eljáráshoz való, az Alapjogi Charta 47. cikkének második bekezdésében szavatolt alapvető jognak;
4. emlékezteti a **tagállamokat**, hogy az Európai Unió Bíróságának ítélkezési gyakorlata szerint csak kivételes körülmények indokolhatják az olyan határozatok és ítéletek végrehajtásának megtagadását, amelyeket a kölcsönös elismerés valamely eszköze alapján bocsátottak ki, továbbá figyelemmel arra, hogy az uniós jog elsőbbségének elve értelmében a tagállamok másik tagállamtól nem követelhetnek meg az alapvető jogok uniós jog által biztosított védelmi szintjénél magasabb nemzeti védelmi szintet. Következésképpen az EUB által az ítélkezési gyakorlatában kialakított megközelítést követve a **végrehajtás** megtagadásának **eseteiben** az alapvető jogok megsértését csak korlátozottan lehet indokul felhozni;
5. ösztönzi a **tagállamokat**, hogy olyan jogszabályokat léptessenek életbe, amelyek adott esetben lehetővé teszik a fogva tartás alternatívájaként alkalmazható intézkedéseket annak érdekében, hogy kevesebben legyenek a fogdáknak és a büntetés-végrehajtási intézetekben, ezáltal előmozdítva a társadalmi rehabilitáció céljának megvalósítását és egyúttal megoldva egyrészt azt a problémát, hogy a kölcsönös bizalom útjában sok esetben a rossz fogvatartási körülmények állnak, másrészt a túlszűfolt börtönök problémáját;
6. ösztönzi a **tagállamokat** és az **Európai Bizottságot**, hogy mozgósítsák elő a bírák, az ügyészek és egyéb gyakorló szakemberek továbbképzését, többek között a büntetőeljárások során érvényesítendő alapvető jogok terén, mivel ezáltal javulhat a kölcsönös elismerésen alapuló uniós eszközök alkalmazása, hogy igazságügyi képzési szemináriumok és cserék szervezésével erősítsék a kölcsönös bizalmat a jog érvényesülésén alapuló európai térségben, és hogy kellő figyelmet fordítsanak az e téren nyújtott képzési tevékenységek megfelelő finanszírozására nemzeti és európai szinten, elsősorban azon képzések esetében, amelyeket az Európai Igazságügyi Képzési Hálózat (EJTN) szervez;

¹ A 2010/64/EU, a 2012/13/EU, a 2013/48/EU, az (EU) 2016/343, az (EU) 2016/800 és az (EU) 2016/1919 irányelv azoknak a tagállamoknak az esetében, amelyekre nézve kötelezők.

7. ösztönzi a **tagállamokat**, hogy joghatóságukban a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés szakértőiként jelöljenek ki gyakorló szakembereket – **akik az Európai Igazságügyi Hálózaton (EIH) belül a nemzeti kapcsolattartó pont szerepét tölthetnék be** –, hogy a vonatkozó jogi eszközök, többek között a kölcsönös elismerés elvén alapuló uniós eszközök alkalmazásával kapcsolatban segítséget nyújthassanak (...) a többi gyakorló szakembernek;
8. ösztönzi a **tagállamokat**, hogy – lehetőség szerint uniós források igénybevételével – mozdítsák elő a gyakorló szakemberek cseréjét a különböző tagállamok között, és egyéb jellegű kapcsolattartást is ösztönözzenek a körükben, mivel ez erősítheti a kölcsönös bizalmat és előmozdíthatja a kölcsönös elismerés elvének hatékony alkalmazását;
9. ösztönzi a **tagállamokat**, hogy a kölcsönös elismerés és a kölcsönös bizalom erősítése érdekében osszák meg egymással a legjobb gyakorlataikat, például a bűnügyi együttműködési munkacsoportban és a CATS-ban;
10. ösztönzi a **tagállamokat**, hogy állapítsanak meg (nem kötelező erejű) iránymutatásokat a kölcsönös elismerés uniós eszközeinek alkalmazására vonatkozóan annak érdekében, hogy a gyakorló szakembereknek segítséget nyújtsanak abban, hogy az uniós eszközöket átültető nemzeti jogszabályokat miként kell értelmezni és alkalmazni;
11. **felkéri a tagállamokat**, hogy ösztönözzék a gyakorló szakembereket arra, hogy maradéktalanul használják ki az EIH és az Eurojust által azon a téren kínált lehetőségeket, hogy megbízatásukkal összhangban segítséget nyújtanak a gyakorló szakembereknek a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködéshez;
12. felkéri a **tagállamokat mindenekelőtt** arra, hogy ösztönözzék a gyakorló szakembereket, hogy vegyék igénybe az igazságügyi együttműködés gyakorlati eszközeit, valamint a kölcsönös elismerés eszközeinek (elektronikus) formanyomtatványait és bizonyítványait, amelyek megtalálhatók az EIH honlapján, mivel ezek megkönnyíthetik az említett eszközök alkalmazását;

12a. felkéri a **tagállamokat**, hogy ösztönözzék a kölcsönös elismeréssel kapcsolatos eljárásokban végrehajtó hatóságként eljáró gyakorló szakembereket arra, hogy a többi tagállam kibocsátó hatóságaival **adott esetben** kezdeményezzenek párbeszédet és közvetlenül egyeztessenek, különösen azelőtt, hogy úgy döntenének, hogy az említett eljárások keretében küldött határozatot vagy ítéletet nem ismerik el, illetve nem hajtják végre;

13. felkéri a **tagállamokat**, hogy gondoskodjanak róla, hogy az EIH kapcsolattartó pontjainak elegendő kapacitásuk legyen ahhoz, hogy feladataikat ilyen minőségükben a szokásos kötelezettségeik és feladataik mellett elláthassák, ahogyan ezt a kölcsönös értékelések hatodik fordulójában készült zárójelentés (7. ajánlás) is kiemelte, annak érdekében, hogy az EIH továbbra is hatékonyan tölthesse be szerepét, többek között a kölcsönös elismerés terén;

13a. felkéri azokat a tagállamokat, amelyek a kölcsönös elismerés valamelyik eszközével kapcsolatban nyilatkozatot tettek (fenntartással éltek), hogy az érintett eszköz egységes alkalmazásának előmozdítása érdekében vizsgálják meg, vissza tudják-e vonni a nyilatkozatukat;

14. felkéri a **tagállamokat**, hogy segítsék elő az illetékes képviselők aktív részvételét a börtönök túlszűfoltóságáról szóló konferencián, amelyet az Európai Bizottság támogatásával az Európa Tanács szervez 2019. április 24–25-re, valamint az európai büntetés-végrehajtási rendszerek előtt álló kihívásokkal foglalkozó konferencián, amely az Európai Unió Tanácsának román elnöksége alatt kerül megrendezésre;

15. felkéri a **tagállamokat** és a **Bizottságot**, hogy sürgősséggel hozzák létre az elektronikus bizonyítékok digitális cseréjére szolgáló rendszert, amelyben biztonságosan továbbíthatók az európai nyomozási határozatok, valamint a kölcsönös jogsegéllyel kapcsolatos megkeresések és válaszok;

15a. felkéri a **Bizottságot**, hogy adott esetben hatáskörével élve gondoskodjon róla, hogy a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködésre és az eljárási jogokra vonatkozó uniós eszközöket időben és megfelelő módon átültessék;

16. felkéri a **Bizottságot**, hogy nyújtson gyakorlati iránymutatást (...) az EUB legújabb – nevezetesen az *Aranyosi*-ügyben kialakított ítélkezési gyakorlatára és arra vonatkozóan, hogy a gyakorló szakemberek hol találhatnak olyan forrásokat, amelyek objektív, megbízható és kellően aktuális információkkal szolgálnak a tagállamok büntetés-végrehajtási intézeteiről és az azokban uralkodó körülményekről;

17. felkéri a tagállamokat, hogy próbáljanak meg gondoskodni az Európa Tanács fogvatartási körülményekről és a fogvatartottakkal szembeni bánásmódról szóló tájékoztatójának a hivatalos nyelvükre történő lefordításáról, és a fordításokat bocsássák az Európa Tanács rendelkezésére, hogy az közzétehesse a honlapján²;

18. felkéri a **Bizottságot**, hogy a tagállamokkal konzultálva fejlessze tovább és rendszeresen frissítse az európai elfogatóparancsról szóló kézikönyvét, többek között figyelembe véve az EUB legfrissebb ítélkezési gyakorlatát és a kézikönyv megfelelő alkalmazását célzó legjobb gyakorlatokat, továbbá dolgozzon ki kézikönyveket a kölcsönös elismerés többi eszközével, például a szabadságvesztés-büntetésekéről³ és a próbaidőről⁴ szóló kerethatározattal, később pedig az európai nyomozási határozatról szóló irányelvvel⁵ és a befagyasztást és az elkobzást elrendelő határozatokról szóló rendelettel⁶ kapcsolatban is, azt követően, hogy a tagállamok teljeskörűen átültették őket, annak érdekében, hogy előmozdítsa az említett eszközök megfelelő végrehajtását és alkalmazását;

19. felkéri a **Bizottságot**, hogy a kölcsönös elismerés uniós eszközeivel és a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés szempontjából releváns egyéb uniós eszközökkel kapcsolatos tagállami értesítéseket az EU legalább egy széles körben használt nyelvén továbbítsa az EIH-nak, **hogy az közzétehesse őket a honlapján;**

² AT vállalja, hogy elkészíti az ET fogvatartási körülményekről és a fogvatartottakkal szembeni bánásmódról szóló tájékoztatójának német nyelvű fordítását, és miután egyeztetett a többi német ajkú országgal, a fordítást az Európa Tanács rendelkezésére bocsátja, hogy az közzétehesse a honlapján. Az elnökség felkéri a többi tagállamot, hogy kövessék AT példáját.

³ A 2008/909/IB kerethatározat.

⁴ A 2008/947/IB kerethatározat.

⁵ A 2014/41/EU irányelv.

⁶ A rendeletet 2018. november 14-én aláírták, 2018. november 28-án pedig kihirdetik az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*.

20. ösztönzi a **Bizottságot**, hogy a kölcsönös elismeréssel kapcsolatos problémák megvitatása céljából továbbra is szervezzen üléseket a szakértőkkel és a gyakorló szakemberekkel, és ha hasznosnak bizonyulnak, fokozza az ülések gyakoriságát és intenzitását, továbbá az ülések eredményeit tegye hozzáférhetővé a gyakorló szakemberek számára;
21. felkéri a **Bizottságot**, hogy mozgósítsa elő az uniós pénzügyi programok keretében biztosított (...) források optimális felhasználását, **ha már rendelkezésre bocsátották őket, hogy erősítse és fellendítse a tagállamok közötti igazságügyi együttműködést, többek között annak érdekében is**, hogy a tagállamok korszerűsíthessék a büntetés-végrehajtási intézeteket és segítséget kapjanak az elégtelen fogvatartási körülmények problémájának megoldásához, mivel az kedvezőtlenül hathat a kölcsönös elismerés eszközeinek alkalmazására;
22. ösztönzi a **Bizottságot**, a **Tanácsot** és az **Európai Parlamentet**, hogy a kölcsönös elismerés eszközeit, a formanyomtatványokat és a bizonyítványokat is ideértve, világosabb, pontosabb és felhasználóbarátabb módon fogalmazzák meg, és ennek során törekedjenek a következetességre, annak érdekében, hogy ezzel megkönnyítsék a gyakorló szakemberek számára az ilyen eszközök alkalmazását. E célból adott esetben segítséget lehet kérni az Eurojusttól és az EIH-től;
23. ösztönzi az **Eurojustot**, hogy folytassa a kölcsönös elismerés eszközeivel kapcsolatos operatív és stratégiai tevékenységét, hogy elősegítse az eszközök alkalmazását;
24. felkéri az **Eurojustot** és az **EIH-t**, hogy továbbra is legyenek aktívak a kölcsönös elismerés terén felmerülő akadályok elhárításában és a legjobb gyakorlatok azonosításában, továbbá a gyakorló szakemberekkel tartott üléseiken ezentúl is szenteljenek rendszeres figyelmet a kölcsönös elismerés eszközeinek;
25. ösztönzi az **EIH-t**, hogy folyamatosan fejlessze a honlapját többek között a kölcsönös elismerés eszközeire vonatkozó gyakorlati információkkal, mivel ez igen hasznosnak bizonyult a gyakorló szakemberek körében;

26. ösztönzi az **EJTN-t**, hogy a jövőben is szervezzon egyrészt képzést az uniós jogról, többek között arról, hogy az Alapjogi Charta miért lényeges a kölcsönös elismerés büntetőügyekben alkalmazott eszközeinek működése szempontjából, másrészt pedig cseréket a gyakorló szakemberek között;

27. felkéri a **Tanácsot**, hogy a kölcsönös értékelések kilencedik fordulójának témájaként jelölje meg a kölcsönös elismerés meghatározott eszközeinek gyakorlati működését;

28. felkéri az **elnökséget**, hogy a kölcsönös elismerés elvén alapuló eszközök alkalmazásának előmozdítása érdekében továbbra is szenteljen kellő figyelmet, politikai szinten is, a kölcsönös elismerés és a kölcsönös bizalom kérdésének, elsősorban azáltal, hogy e tárgyban rendszeresen véleménycserét tesz lehetővé.
